

НОВА СВѢТЛИНА

ВАЖНО ИЗВѢСТІЕ.

Тъзи е третата година от как слѣдва да се издава и редовно изпраща на абонатитѣ „Нова Свѣтлина“; обаче, из послѣднитѣ тѣзи, мнозина не са си внесли никак абонамента. Ний покорно молим всички изобщто, както тѣзи които са внесли по нѣщо, тъй и тѣзи които не са никак внесли, да благоволят да си доплатят напълно абонамента до послѣдната тѣзи година. Който до края на тѣз година не си внесе напълно абонамента, ще му се прѣкрати изпращането на „Нова Свѣтлина“ за четвъртата година.

Цѣлта на това списание е повече морална от колкото материална — достатъчно е само то да си покрива разпоскиѣ. Във това отношение, молим сѣкиго да благоволи да си внесе абонамента, който е 5 лева за три коли и половина печатни със „Здравословие“.

Комуто не се ще да плати ние го умоляваме да благоволи да ни изпрати обратно всичкитѣ книжки,

Редакцията

Книгата на духоветѣ

от Алана Кардека

ГЛАВА ТРЕТА

Сътворение вселенната.

1. Образѹване на свѣтоветѣ. — 2. Образѹване на животѣ същества. — 3. Заселение на земята. Адам. — 4. Разнообразие на челоувѣческитѣ раси. 5. Много-

численност на свѣтоветъ.—6. Разсѣждения и библейски описания сходни относително сътворението вселенната.

Образуване на свѣтоветъ

Вселенната обѣма безкопечността на свѣтоветъ, които виждаме и които не виждаме; всичкитъ вѣдодушевени и невѣдодушевни прѣдмѣти; всичкитъ звѣзди, които циркулират в пространството, както и всички флуидни материи, които прѣвѣднуват тази безкопечност.

37. Вселенната сътворена ли е в нѣкое отдалечено време или е вечна както Бог?

„Разумѣва се, че не се е сътворила сама, и ако би била вѣчна, както Бог, не би била сътворение Божие“.

Здравна разум ни учи, че вселенната не се е сътворила от само себе си и като не е сътворение на случая, трѣбва да е сътворение на Бога.

38. Как Бог създаде вселенната?

„Ще ви кажа едно само изрѣчение: *Бог заповѣда и вселената биде*. Нищо не изрича тъй краснорѣчиво тази всемогъща воля, както тѣзи прѣкрасни думи на библията: Бог заповѣда да стане свѣтло и свѣтлината биде.“

39. Може ли да ни кажете начина на образуването свѣтоветъ?

„От това, което нѣте ви кажа, нѣте разумѣете само, че свѣтоветъ се образуват чрѣз съветѣването на разсѣяната в пространството материя“.

40. Кометитъ да не би да са както нѣкои мислят нѣмало на съветѣване на новообразувани съдѣшги свѣтове?

„Това е вѣрно; но глупостта е в това, че хората вѣрват на тѣхното влиание. Подразумѣвам, влианието, което им придава огнестенно суевѣрни нѣкои си съвпадения невѣжеството. Истина е, че всичкитъ небесни тѣла имат своето влиание, но само относително нѣкои си физически явления“.

41. Един свѣт свърши до готов може ли из до-

во да изчезне и материята от която състои да се разсѣе изново в пространството?

„Да, Бог подновява свѣтоветѣ, както подновява и животѣ същества“

42. Позволено ли е да узнаем времето когато са се образували свѣтоветѣ; напримѣр земята?

„Не мога да ви кажа, защото само създателя знае това: и ще бъде много безумен онзи, който прѣдполага че може да го узнае; както и числото на вѣковетѣ от как са образувани другитѣ свѣтове“.

Образуване на животѣ същества

43. Кога земята захвана да се заселява?

„В началото бѣше всичко хаос; първоначалнитѣ материи бѣха всички размѣсени. По легка легка всѣко пѣшто дойде на мѣстото си, тогава са явиха живи същества отговарящи на състоянието на глобуса“.

44. От кѣдѣ са дошли животѣ същества по земята?

„Земята имала в себе си зародиша, който чакал благоприятна минута за да се развие. Органическитѣ начала се съединили щом като се отстранила силата, която ги дръжала разединени и създали зародишитѣ за всичкитѣ живи същества.“

Зародишитѣ се намирали в тайно състояние до гдѣто условната за живѣние по земята станали по благоприятни за излюпуване и развитие на всѣкой вид; тогава съществата от всичкитѣ видове се развили и умножили“.

45. Гдѣ са се таили органическитѣ начала прѣди образуването на земята?

„Тѣ се намирали във флюидно състояние в пространството мѣжду духоветѣ или у други планети в пространството, като очаквали образуването на земята за да подкачат нов живот на нов глобус“.

Химната ни учи, че частичкитѣ на неорганическитѣ тѣла се съединяват, за да произведат кристали, с постоянна удивителна

правилност, всѣкой вид според потребнитѣ условия, штом като тѣ се прѣдставятъ благоприятствуиушти. Най-малката неправилност на тѣзи условия, или неправилното тѣхно разположение, което съставлява кристала е достатъчно да прѣпятствува в съединението на първоначалнитѣ вѣштества. Зашто това да не става тѣй съшто и в органическитѣ начала? Съхраняват се цѣли години семена от растения или животни, които не се развиват освѣн в опрѣдѣлена температура и благоприятни условия. Семе от жито, съхранено прѣз цѣли вѣкове пониква, штом като се наеѣе. Значи, в тѣзи семена има едно *тайно жизнено начало*, което чака благоприятен случай за да се развие. Това което ежедневни виждаме, не можело ли е да съществува от сътворение мира! То е твърдѣ възможно. Сътворението на животнѣ съштества произлѣзайуште из хаоса от самата сила на природата, отнима ли нѣшто от величието на Бога? Ни най-малко, напротив, то отговаря много по-добрѣ на поніатието което имаме за Божната сила, коіато упражнява над безконечнитѣ свѣтове вѣчнитѣ си закони. Тази теория, наистина, че не рѣшава въпроса на жизненитѣ начала; но Бог има своитѣ тайни и е паложил граници на нашитѣ изслѣдвания.

46. Има ли съштества, които се раждали само произволно?

„Да, но зародиша у тѣх съществувал в тайно състоіание. Вие всѣки день сте свидѣтели на таквизіавления. Устройството на чловѣка и на животнитѣ не ли притежава в себе си зародишитѣ на безбройно число червейчета, които за да се излѣупат чакали благоприятното гниуште време и топлина за тѣхното съществуване! То е един микроскопически свѣт който се тае и съществува“.

47. Чловѣческия род съществувал ли е мѣжду органическитѣ начала съхранени в земния глобус?

„Да, и той е пристигнал на време. Това под азумѣват като казват: Бог е създад чловѣка от прѣст“.

48. Може ли да узнаем кога се іавили чловѣка и другитѣ съштества по земіата?

„Не, всичкитѣ ваши смѣтки ште бѣдат напраздно; то ште бѣде истинска химера“.

49. Тѣй като зародиша на чловѣческия род, бил се намирал мѣжду другитѣ органически първоначални вѣштества на глобуса, зашто не се сътворіават чловѣцитѣ самопроизволно?

„Началото на всичко е тайна Божия, но при все това, можем ви каза, че човек един път разпространен по земята кълбо, притежава вече в себе си потрѣбитѣ вѣшественни начала за собственото си сътворение и за произвеждане потомството, според природнитѣ закони. Това съшто става и у другитѣ разни видове живи същества“.

Заселението на земята. Адам.

50. Човѣческия род от един само човек ли произлѣзе?

„Не, този когото вий наричате *Адам*, не бил нито първия, нито последния, който е заселил земята“.

51. Може ли да узнаем в која епоха е живѣл Адам?

„Горѣ-долѣ, това време което опрѣдѣлявате и вий, около 4000 години прѣди Христа“.

Човекът на когото прѣданието съхранило името *Адам*, бил един човек, който прѣживѣл над други слѣд нѣкой голѣм потоп. В разни времена случавали се голѣми разрушителни катаклизми, които ужасно прѣобразявали поврхността на земята шар; вслѣдствие на това, Адам станал производител на една раса, която населява днеска земята кълбо; но природнитѣ закони противорѣчат на това, шото човѣческия напрѣдѣк, потвърден отдавна прѣди Христа, да може да се извърши в нѣколко вѣка ако човекът не съществува по земята освѣи от времето на Адама. Нѣкой считат даже, и това е логично, Адама като баснословна и алегорическа личност отговорна за първобитнитѣ онѣзи времена.

Разнообразие на човѣческитѣ раси.

52. От кѣдѣ произхожда нравствената и физическа разлика, която отличава разнообразнитѣ човѣчески раси по земята?

„От климата, живота и обичаитѣ; съшто би се случило ако бихте изпратили в двѣ разни страни, двѣ дѣца на съштата майка; като се възпитали отдѣлно и съвѣм разнообразно, тѣ не би приличали ни най-малко помежду си нравствено.“

53. Човекът съвременно ли се яви по разни точки на земята?

„Да, и в разни времена; и това е една от главнитѣ причини за разнообразието на раситѣ. Освѣн това, челоуѣцитѣ като се разпрѣснаха по разни климати, и като почнаха да се съединяват по между си разнитѣ раси, произведоха нови типове“.

— Чрѣз тази разнообразна смѣс произведоха ли отдѣлни видове?

„Разумиава се, че не всички са от същото семейство и произхождение: безконечното разнообразие на един и същи плод, прѣплатствува ли да принадлежи на същата порода?“

54. Ако челоуѣческиа род не произлиза от едно и съшто произхождение, челоуѣцитѣ трѣбва ли да прѣстанат да се считат като братиа?

„Всичкитѣ челоуѣци са прѣд Бога равни братиа, вапщото са въодушевени от дух, и се стрѣмат към една и съшта цѣл“.

Многочисленност на свѣтоветѣ.

55. Всичкитѣ свѣтове които циркулират в пространството населени ли са?

„Да, и земния наш челоуѣк е много далеч от да е прѣв по разум, по доброта и по съвършенство, както нѣкои си мислят. Има люде, които се мислят като много напрѣднали, и си въображават, че само нашиа малък свѣт има привилегиата да е населен от разумни съшества. Гордост и еуета! Тѣ мислят че Бог създад вселенната само за тѣхно удоволствие“.

Бог създад свѣтоветѣ със живи съшества, които всички съгласно помагат за изпълнение окончателната цѣл на провидението. Ако считаме животѣ съшества, органичени само в нашата ничтожна точка във вселенната, то би трѣбвало да се съмнѣваме относително мъдростта на Бога, който ништо не е създад без цѣл. Той непременно е назначил на тѣзи свѣтове цѣл много по-важна от колкото тази да задоволиава нашитѣ погледи, както нѣкои мислят. Ништо не доказва, нищо дава право да мислим и се обѣдиаваме логически, че вемиата с положението си, с обемността си, или с физическа си състав, има изключително право да бъде населена мъжду другитѣ милиони подобни свѣтове.

56. Физическия състав на разнитѣ свѣтове еднакъв ли е?

„Не, тѣ не си приличат ни най-малко помежду си“.

57. Физическия състав на свѣтоветѣ, като не е еднакъв по всичкитѣ свѣтове значи и животѣ съществата, които населѣват тѣзи свѣтове имат различни организми?

„Това е съвършено вѣрно; както напримѣр у вас рибитѣ са направени за да плуват във водата, а птицитѣ да лѣтѣат по въздуха“.

58. Свѣтове, които са най-отдалечени от слънцето, лишени ли са от свѣтлина, тѣй като слънцето се показва за тѣх под вид на една отдалечена звѣздица?

„Вий мислите, че нѣма други извори за топлина и свѣтлина, и не считате за нищо електричеството, което играе главна рол в много свѣтове, на които съществуващието вий нито подразѣавате; и тѣй електричеството за тамо е от много по-важна точка от колкото у вас по земята. Най-послѣ, не ли сме казали, че всичкитѣ живи същества не са като вас, и имат различни организми?“

Условната за съществуващието на животѣ същества по разни свѣтове трѣбва да бъдат благоприятни за живѣние. Ако не бѣхме видѣли никога риби не бихме вѣрвали че във водата могат да живѣят разни същества; това сънго можем да помислим и за другитѣ свѣтове, които съдържат съвсѣм непознати нам първоначални вѣщества. Не знаете ли на земята полѣарнитѣ дълги нощи освѣтени от електричеството на севернитѣ снапца? Може ли да се счита като невъзможно, ако в нѣкои си свѣтове електричеството е поизобилно от колкото по земята, и което да играе една обща главна рол на коѣто дѣйствиата и влѣянието ний тука не познаваме? И тѣй, тѣзи свѣтове може да съдържат в себе си изворитѣ на топлината и свѣтлината, необходими за съществуващието на жителитѣ им.

(Слѣдва).

Забѣлѣжките на Уилиам Крукса по сеансите на Д. Д. Іума.

(„Ребус“)

(Продължение от кн. VII и край.)

Сеанс на 16 Априли 1872 година начало 8 часа 50 минути вечерта.

Присътствуваха: Д. Д. Іум, Госпожа В. Крукс Господа Ф. Г. и Р. Крукс, Коке, Хъмфрей, Крукс, и Госпожа Крукс.

На масата стоѣха: цвѣтника, хармониката, дъсчицата, звънчето, лист книга и молив.

Явление. Разнесе се трѣсъкъ по покъщнината; масата и столоветѣ се замърдаха. Масата полегичка се отмѣсти от Г-н В. Крукса към Іума. По разнитѣ ѣ части се чуваха удари.

Господин Ф. Г. се пѣхна под масата и стоѣа там да наблѣудава послѣдуиушитѣ явления.

Диушмето се мърдаше и по него се слушаха удари. Масата се помѣсте на шест диуйма от Ф. Г. към мене, и слѣд туй силно се раздруса.

Около Г-н Ф. Г. се слушаха чести удари по-силни от цѣканието на часовник; а по диушмето като че ли нѣкой тупа с крака си.

По желанието на Г-на Ф. Г. масата два пѣти по-силно захвана да трепери; това явление се повтори още нѣколко пѣти.

Масата захвана да става ту легка ту тежка; Г-н Ф. Г. се убѣди, че дѣйствително тук нѣма никаква грѣшка, че дѣйствително тежината на масата се раз-но измѣниаваше. До което време Г-н Ф. Г. се намираше под масата, тази послѣдніата много се движеше.

От Іума масата се дръпна нанаяд на около шест диуйма. Хармониката забуча, штом Іум ѣа взе в ръката си както обикновенно правѣше. Като се пѣхна под масата, Г-н Ф. Г. видѣ, как тѣа се свиваше и

разпушташе. До като ний говорѣхме по това явление, получи се съобщението:

„Ето, това е музика, която излиза от сърдце—това е хвалебен химн“. И слѣд това ний чухме прѣ-красна духовна музика.

От Г-жа Крукс, звънчето биде зето от ръката ѝ, и слѣд нѣколко време захвана да звъни под масата; най-сетнѣ бѣ хвърлено на дѣшметото около Г-н Ф. Г., който го и взе.

На хармониката, която бѣше на дѣшметото, около Г-на Кокса под масата, изсвирѣха се нѣколко ноти, в това време, когато на всичкома ни ръцетѣ бѣха върху масата. Г-жа Крукс тури своитѣ крака върху тѣзи на Іума, но като че ли нѣкоя ръка ги блѣснала; свирещата хармоника се подаде на Г-на Ф. Г. в ръцетѣ, но штом той ја взе, тя не издаваше вече звукове; послѣ дадаха ја пак на Іума. Г-н Р. Крукс го дърпало нѣшто за палтото от всѣка страна, за което свидѣтелствува и Г-н Ф. Г.; прѣз това време краката на Р. Крукс били върху краката на Іума. Хармониката свирѣше в ръцетѣ на Іума. Той зајави, че чувствува нѣкакво допиране до себе си. Слѣд това се чуа пет удара по масата и излѣзе фразата:

„Това ний направихме“! Слѣд това хубаво се изсвири пѣсента: „Послѣдниа трандафил на лѣтото;“ штом Іум сложи хармониката, в сѣштата минута всичко утихна; слѣд малко масата се замѣсти и се получи фразата:

„Силата ни изтоштѣ“.

Сеанс на 21 Априли 1872 година, в къшгата на брата ми—Г-н Уолтър Крукс. Присѣтствуваха: Д. Д. Іум, Госпожитѣ: В. Крукс, Дуглас и Крукс, и Господа: капитан К., Крукс и В. Крукс. Сеанса се извършваше в гостната стаѣа, около кръглата маса.

Явление. Долапа, който бѣше зад Іума, захвана силно да се друса, а по масата, около която стоѣхме непрѣкъснато се чуваха удари. Слѣд това за дъл-

го време сичко бѣше тихо. Іум стана и отиде до фортепианото. Штом той си сѣдна на мѣстото, движениата отново захванаха; съшто захвапаха и силни удари да се чуват по масата и на мѣстото, прѣд което стоѣх.

Слѣд туй, по діушетото и масата като че ли нѣкой захвана да тупа с крака си. На два пѣти аз почувствувах допирание до колѣното си. Масата тѣй силно се друсаше, штото аз не можех да пиша.

Іум грабна хармониката, както обикновенно правѣше и тѣа изсвири една пѣсен. От Госпожа Дуглас се взе кърпата ѝ за нос; тѣа и Іум видѣха една ръка, коѣто извършила това. Хубавата пѣсен опште продължаваше да се свири.

Образува се фразата: „опитайте при намалена свѣтлина!“

Кърпата се издигна, прѣд очитѣ на всичкитѣ присѣтствујушти, от діушетото.

Іум като че ли съвършенно изчезна от стола, заштото тѣлото му се намираше в едно чудно положение; слѣд това, неизвѣстно как, бѣше изгласкан из под масата, като си остана пак в съштата поза: краката му бѣха изпнати и не се допираха до діушетото, цѣлото тѣло имаше хоризонтално положение и само плѣщитѣ му се допираха до стола. Той помоли Господина В. Крукс да махне този безползвен за него стол, и штом това се извърши, ний го видѣхме във въздуха в сѣдиаште положение, без да се допира до нѣкаква видима точка.

Слѣд това Іум сложи главата си откъм темето на масата, а краката си опираше в дивана; той ни заяви, че чувствувал към срѣдата на тѣлото си нѣкаква си много удобна подрѣжка. Подир малко масата сама се помѣсти и тѣлото на Іума увисна хоризонтално над діушетото, на назад от това мѣсто, дѣто сѣдѣше Госпожа В. Крукс. Като стана на крака и походи малко из стаиата, Іум се приближи към голѣмитѣ стѣклени украшения и ги поднесе към мене

откъм лицето, а сам застава на другата им страна. Штом тури върху тѣх ръцетѣ си, ний чухме удари по стѣклата. Прѣз това време лампата много свѣтло горѣше; Тогива Іум тури рѣката си на едно украшение, а пък аз на друго, по разни мѣста, както си избрахме, и под моѣта рѣка се чуха удари.

При голѣмата свѣтлина на лампата Іум полегичка тури и двѣтѣ си ръце върху срѣдніото отдѣление на украшението. До като ги държеше там, краката на масата захванаха да се повдигат, а на стола около украшениата чуха се удари, както и по другитѣ, според както поискахме. Нашитѣ столове захванаха да се друсат. На една от дамитѣ като че ли палтото ѝ се дърпаше.

Ний оставихме украшениата и ги турѣхме на два стола, с което образувахме като един вид стѣклен стол; на едната му страна сѣдна Іум, а на другата аз. Свѣтлината бѣше на всекъдѣ удовлетворителна, така штото аз хубаво виждах прѣз стѣклото краката на Іума.

С този стѣклен стол станаха много ошити: на мѣстото, дѣто аз стоѣх се чуха удари, забѣлѣжиха се треперания на стѣклото; даже когато Іум никак не се допираше до него, пак се чуваха удари.

Послѣ това, ний намалихме свѣтлината и турихме украшениата на мѣстото им. От лѣглото падна една възглавница между Іум и Госпожа В. Крукс.

Іум взе хармониката и на часа се извири пѣсента: „Aned Lang Syne“. Зад Госпожа Крукс се забѣлѣзва нѣкаква си стоѣща фигура.

Г-жа Крукс се оплака че много ѝ боли главата. Іум се приближи до нея изотзад и захвана да ѝ прави месмерически паси, и болѣстта се прѣкрати. Получи се едно съобщение, отправено към Г-жа В. Крукс.

Слѣд това сеанса се свърши.

Х. У. З.

Стара-Загора, 13/9 1893 год.

Край.

Да ли човек слѣд смъртта си пак ще живѣе?

от Професор **А. Р. Уолас***)

(Прѣвод из „Moniteur Spirite et Magnetique“.)

Да ли човек слѣд смъртта си пак ще живѣе? Този е въпроса, който прѣз всичките вѣкове е смущавал душата на човека. Пророцитѣ и мъдрецитѣ в старитѣ времена не знаѣха, какъвъ отговор да дадат. Философията, прѣз всичките времена, го е разисквала, като една от проблемитѣ, които човѣчеството не може да разрѣши, когато днешната наука, далеч от да ни освѣтли, да прѣмахне мъчнотията и възвърне надеждата, замълчава съвършено въпроса, или пък крои силни аргументи (доказателства) против положителното му рѣшение. Обаче, най-сепѣшното рѣшение, било то положително или отрицателно, където и да се спре, не е от жизнен интерес за всѣкой от нас лично, но се стрѣми, вървам, да опрѣдѣли щастieto или нещастieto на бъдѣщето човѣчество. —

Ако въпроса се рѣши окончателно отрицателно; ако всичките хора без изклѣчение захванат да върват, че освѣн този живот, който прѣкарваме, друг нѣма; ако всичките дѣца бъдат възпитани във върването, че едничкото щастие, в което могат да се наслаждават, е това което имат на земята, тогава, струва ми се, че положението на човека ще бъде съвършено отчаено; защото той не ще да има вече ни едно подбуждение, за да турга в дѣйствиe правосъдието, истината, безпристрастието, нито пък достатъчно право да заповѣда на разваления, окаианна, егоиста да отбѣгват алчността и търсят своето лично щастие по един приличен начин.

*) Вж. Забѣлжката ми за този учен Английски изслѣдователъ в кн. IV—V, стр. 97. Той ще обнародва скоро от същия изводъ от прѣкрасното му съчинение: „Прирацитѣ и защо се явяват тѣ?“

Штастието на човѣческото плѣме в едно далечно бъдѣште, което пѣкои философи ни описват, не ште сиае навѣрно, върху болшинството на човѣчеството толкоз, съз всеобщтото учение на науката, което е: че рано или късно, цѣлото човѣчество трѣбва да се свърши съ свѣта, който населѣва. Благородното начало на много философи: „най-голтмото, штастие на повечето хора“, никой път пѣма да се приеме, като причина за работение от страна на тѣзи, които търсят своето собствено благодѣйствие.

Глупавия въпрос: „какво трѣбва да направим за потом твоето си“, който и в наше време влиае над много хора, ште почне да се счита, като оправдание на всеобщия егоизм (себелѣбие). Какво ни интересува нас за тѣзи, които ште дойдат слѣд нас? И днес, в отношение на наследственитѣ влияния, вѣрата и религиозното възпитание, с което нашитѣ характерни твърдѣ тѣсно са свързани, егоизма прѣобладава твърдѣ много. Штом тѣзи влияния прѣстанат, човѣцитѣ ште станат съвършено невѣрующи, и ништо не ште ги подбужда към взаимното развитие, което ште им усигори едно трайно штастие; от това ний ште видим, че ште произлѣзат неспособни слѣдствия; силата ште съставлява правото, най-слабия ште е всекоги побѣден и най-необуздавитѣ страсти и егоизма ште управляват свѣта. За штастие, ада, който по този начин ште се постигне на земѣта, никоги не ште прокара пътя си, защото основитѣ му са лъжливи. Причинитѣ, които ний виждаме да дѣйствуват в тази работа, правят невъзможно отрицанието на духовното човѣческо естество и неговия задгробен живот.

Нека сега разгледаме какво е естеството на тѣзи причини и тѣхното влияние и как става, штото сериознитѣ научни изслѣдователи, които търсят истината, стават тъй често защитници на едно невѣрие, което, ако се разпространи и стане общо, ште бъде тъй опасно за човѣчеството.

До послѣдніото столѣтие, повечето от образованото челоувѣчество приемаше със слѣща вѣра, вѣрването във един бѣднѣн живот и в духовното естество на челоувѣка.

В настоіаште време, обаче, по-напрѣдналитѣ мислителѣ го отхвъргат, като не основано на доказателства, като невѣроіатно и като невъзможно. Една значителна фракція—най-интелигентната, приема тѣхното учение. Коіа е причината на това?

Вѣрването в бѣднѣн живот се подкрепіа—може би, и се основава въз вѣрването във съществуването и в поіавіаването на случайнитѣ духовни същества, духоветѣ на умрѣлигѣ и на всеизвѣстнитѣ іавления, като привідѣния, духовидства, прѣдчувствіа, уведомяніа и други. Вѣрването в това естество прѣобладаваще почти наврѣд до послѣднитѣ двѣ столѣтіа когато то излезна твърдѣ внезапно. От тогава захванаха да се разпространіават учения, пълни с басни и суевѣрна. Това учение стана толкова всеобщто и тѣй добрѣ се закорени в умоветѣ, нѣто не бѣше възможно да се почне отново разискването по този въпрос, като даже не се допушташе, че е възможно дѣйствително да съществуват такива іавления. На тѣзи нѣшта се гледаше, като знак на невѣжество, суевѣрне и отпадьк. Това чувствително отвърнѣние, тѣй неочаквано, може, аз вѣрвам, да се отладе на влияніето на двѣ силнодѣйствуіушти причини: едната, маниата на чародѣйството в прѣднитѣ вѣкове, другата — възраждането на физическата наука.

Маниата за чародѣйството, коіато владѣеше в срѣднитѣ вѣкове, стана голѣма до крайност и ужасна в шестнадесетото и седемнадесетото столѣтие, когато с хиляди и десетки, даже, стотини хиляди лица (души) бѣха измѣчени и избити, като ги обвиніаваха, че тѣ имали дѣйствително лични съобщения с *Диавола*. Повечето от тѣх бѣха съвършено невин-

ни, а по голѣмото число, много повече освѣтлени от своитѣ обвинители. Религиозна свѣт бѣ тѣй много проникнат с прѣобладаващата на дяволскитѣ съобитения, штото за всѣко лице, воднѣж подозрено като чародѣй или магіосник, каквото и да било обвинение, достатѣчно биваше, без друго да го съсипе. С хиляди и виши жени, мъже и дѣца биваха избивани, за да се задоволи болнавата маѣна, кѣато прѣобладаваше, вѣлпелната, които възбуждаха саганинскитѣ откровения. Много, които посѣлнтаваха болнитѣ и ги цѣрѣха, биваха набѣдиавани, че лѣкували чрѣз силата на *Satana*, и биваха избивани, като магіосници. Ужаса, безбраственицостта, суевѣрпето и абсурдноста на много от тѣи убийци, вършени в цѣмето на чародѣйството, естествено възпроизведе едно вѣдѣйствие (реакция) в разбранитѣ и челвѣколюбивни народи. Тѣ видѣха, че много нѣшта, които тѣ вѣрват са іавно лжливни. Тѣ заключиха, че нищо пѣмаше истина в това. И туї стаа в това пменце іреме, когато ужаситѣ се разпространиха, а пѣк слѣнцето на сегашната наука се издигаше и обливаше свѣта съе своето величие. Галилей, Коперник, Харвей, Бекон, Нютон и други изучаха в това време іавлениата на физическа свѣт, а Бърклей и Декарт положиа осѣвата на една скептическа философия. Человѣческото мисленне напустна суевѣрнитѣ ужаси и се обѣрна към размислениата по природата и человѣческия ум; чародѣйството бѣше напустнато като глупаво и суевѣрно учение. Най-сетнѣ, за нештастие, то стаа сновина принцип за не вѣрването в духовното и бѣдѣште безсмъртне на человѣка.

Господин Леки, в своето забѣлѣжително съчинение върху „сториата на рационализма в Европа“, казва, че това промѣненне на мѣнпето не се основа върху доказателства и разсѣдка, но просто върху чутството и настроенпето. Той доушта, че фактитѣ и доказателствата—еднитѣ и другитѣ, бѣха за в пол-

за па тѣзи, които приемаха същността на чародѣйството. Има чловѣци, като Главнид, Д-р Хенри Мор и Роберт Боил, най забѣлѣжителния учен мъж на своето време, както и на всичкитѣ съдии в Англия, в числото на които впада и лорд Хейл, чловѣци които лично сами са изслѣдвали фактитѣ, или пъх с голѣмо внимание са прѣцѣнили засвидѣтелствуванията; на такива хора липшто не ми се е противопоставяло, освѣн да ги осмиват с най-слабитѣ аргументи. Штом съдитѣ отказваха да привлѣкат под съд и накажат магіосниците, дѣлото се съвършено закриваше от знанието на учена свѣт.

Има и друга причина, коіато е много интересна и важна, коіато изяснява, зашто е временно и внезапно прѣстанало явлението на чародѣйството. По наше мнѣние магіосниците са хора по един забѣлѣжителен начин даровити, такива, които ний наричаме медиуми: една класа хора, които прѣз най-малки три или четири вѣка. бѣха систематично прислѣдвани и изпити. Резултата бѣше, че всичкитѣ тѣзи, които имаха тази особна даровитост, бѣха изтрѣбени от свѣта и, естествено, явлениата, които се произведоха от тѣх прѣстанаха да съществуват до тогава, до когато поникне една нова жетва от този род хора, с тази особна дарба. Сега, от него време до днес науката и завладяването на природата от чловѣка е напрѣдвало с гигански крачки, додѣто философията измѣрване свѣтскитѣ пропасти и не намѣри основа да се върва в свѣрхестественното. Топлината, свѣтлината и електричеството се приемаха, като да произлизат от движението молекіулитѣ на материата; доказваше се съшто, че жизненната сила, силата, от коіато зависѣше вѣрата за движението на органическия свѣт, е едно прѣобръщение на тази енергия, коіато има своето начало в движението молекіулитѣ на материата. Това доказателство, че и самия живот зависи от материата, произведе в поколението научни хора, които да мислят, че нѣма мѣсто в природата

за духа (душата), и да вѣрват, че ний виждаме, дишаме, мислиме и размѣрваме материата и само материата, коіато обгръпшта цѣлиа свѣтъ, и че тѣа е източника на всѣка сила и на всѣко жизнено проіавление което съществува или може да съществува. (Слѣдва).

Запад и Изток.

(Прѣвод).

Под заглавие: „История на един доктор на физическитѣ и естествени науки и на един ориенталец който нѣма ни най-малко поніатие от физически и естествени науки“, Messenger обнародва слѣдуиушната статия:

Един Господин, бивш лореат*) в главния конкурс, бивш ученик в Политехническата школа и доктор на физическитѣ и естествени науки, бѣше повикан в Кайро към 1863 г., да събере наслѣдството на един свой чичо, на когото той бѣше единствен на слѣдник и който се бѣше обогатил в разни търговски работи прѣдприети в Египет. Той стоіа около двѣ години в Кайро и се възползува от туй си прибивание за да изучи яравитѣ на Кофтитѣ, които, според общото мнѣние, произлизат от древнитѣ Египтиани. Има силни доказателства за в полза на туй мнѣние, че Кофтитѣ са дѣйствително потомци и пра-правнуци на съвременниците на фараонитѣ. Много из мѣжду тѣх минават времето си, както нѣкога прадѣдитѣ им, да изучват основателно тайнитѣ и практикуванего на магиата и се гордѣят с названието, което надутитѣ и възхитени от своіата западна наука Европейци взимат на присмѣх.

Доктора на физическитѣ и естествени науки, сподѣлѣше, не ште и дума, относительно Кофтитѣ,

*) Който спечелва награда, когото овѣчават в нѣкое надирѣваріане.

прѣдразсѣдъцитѣ на Европейцитѣ. Когато му говорѣха за магюсниците Кофти, той умираше да се смѣе, защото, за него, тѣ немощѣха да бѣдат друго освѣн изкусни фокусници, и макар че фокусниците се наричат безсрамно физнци, но тѣ немогат да бѣдат сравнени с нашитѣ доктори. Напраздно пѣкои личности, които видѣли тѣзи магюсници като вършат чудесата си, му прѣдставѣха че тѣ притежават една истинска наука, непозната на Европейцитѣ; той дигаше раменѣ. Според него, вѣн от математиката, физиката, химията, естественията история и астрономията, нищо друго не заслужавало названието наука. Магюсниците Кофти били невѣжи и шарлатани, такова бѣше неговото забито мнѣние, невъзможно да се изкорени.

Той се запозна обаче с един магюсник Кофт, с когото един от приятелитѣ му го постави в сношения, и той има с него приятни отношения. Кофта бѣше отличен в обикнитѣ си, бѣше духовит и начетен от източната литература. Той говорѣше твърдѣ свободно Английски, Французки и Италиански и имаше при това едно добро имотно състояние. Той носѣше едно богато и елегантно източно облѣкло и живѣеше в един изреден палат. Той се ползуваше с една висока репутация като магюсник; в очитѣ на простолюдието той минаваше за нечут, необикновен чловѣк. Капрското население, християни и мусулмани, потвърждаваше че той бил един ум високостоящ над чловѣчеството, който се въплотил за да научи хората на огромнитѣ способности чрѣз които възвишенитѣ духове помагат на Вѣчния в управлението на всемирѣа.

Кофта обаче никак не се прѣдставляваше като магюсник, но само като чловѣк, комуто обстоятелствата са създали едно добро състояние за да му бѣде удобно от всѣка страна, и че ако от време на време извършвал извѣстни чудесни работи, то било защото получил от горѣ мисия да даде на хората да видѣат додѣ се простира Божията сила. Той бил един

инструмент с когото Бог благоволявал по нѣкога да си послужи, ништо повече.

Г. Мартине, така бѣше името на доктора, го попита дали знае физика, химия и естествена история. Сиди-Ахмед, тъй се наричаше Кофта, не се причерви да му признае, че не познава даже имената на тѣзи три науки. Г. Мартине, като много други учени, обичаше да разпространява науката; с цѣл да възвеличи Европейцитѣ в неговото мнѣние, той му прѣдложи да го запознае с нѣкои физически понятиа. Сиди-Ахмед му отговори че се съгласява на драго сърдце и Г. Мартине почена да му прѣдава нѣкои принципи и теории, които Кофта изслуша със съвършен скептицизм (съмнѣние). Той се възхищаваше от остроумнитѣ теории измислени от Европейцитѣ за обяснението много природни явления, но не им вѣрваше.

Един день, Г. Мартине му развиваше теориата за всемирната привлѣкателност и му казваше: „Всички тѣла се привлечат към центра на земята. Вий виждате тѣзи шапка, притури той, като ја хвърли към потона на кабинетѣа, гдѣто правѣше опити в присѣствието на Сиди-Ахмед; аз ја хвърлиам във въздуха, тя не остава в него, ами пада бързо на земята, към която тя е *непрѣодолимо* привлѣчена.“ Току што бѣше хвърлена шапката и Кофта прострѣ ръка към нея, която бѣше вече близо до потона. Напук закона формулиран от Нютон и за голѣмо смайване на Г. Мартине, шапката, която ништо не задържае, се закрѣпи без да падне на земята; една неизвѣстна сила се противѣше на нейното падае и опровергаваше закона на привлѣкателността.

Друго смайване на нашия учен Европеец. Като искал, без съмнѣние, да послѣдва шапката, Сиди-Ахмед се издигна във въздуха и остана обвиснал на свой ред*). Той се одържа нѣколко минути в отвѣстно положение, сетнѣ взе хоризонтално положение,

*) Виж „Левитация“ в кн. XI год. II.

като че ли бѣше се излѣгнал небрѣжно в нѣкое лѣгло. Тѣлото му бѣше обвиснало на равно разстоіаніе от потона и от тавана. Г. Мартине си потри очитѣ и се попита да ли съпува или криво вижда. Сиди-Ахмед му запази много опште смайванна. Друг един день, Г. Мартине му разказваше за електричеството; той имаше прѣд себе си един стѣлп напълнен с електричество и чрѣз тска правѣше да се движат разни твърдѣ леки прѣдмѣти, на разстоіаніе и без съприкосновение; Сиди-Ахмед се възхищтаваше от наивно-то знание на своіа професор по физиката. Без помощта на никакъв електрически стѣлп, магіосника си протѣгна рѣката в празното пространство и отведнѣж доктора видѣ да играят и се движат мобилитѣ, най-голѣмитѣ и най-тежки маси и пр. Един тежък долап, пълнен с различни вѣштини от извѣстна тежест, който бѣше прилепен при една стѣна, бѣше прѣмѣстен от Сиди-Ахмед само чрѣз едно просто пожелаване, по такъв начин че се намѣри четири крака далеч от стѣната. Прѣдставете си какво жалко лице направи Г. Мартине, като видѣ всичкитѣ си мобили в цѣла революція. Въобразете си разбунтувани ученици, които за да се подиграят с учителіа си, идат да му правят иронически поклони и поздравления. Столовѣтѣ и маситѣ идѣха, всѣки на реда си, да прави на доктора поклони по един смѣшен начин, подир което, като му обрѣштаха отведнѣж грѣб, се впуштаха в едно бѣсно танцуване. Тежкитѣ и голѣми прѣстоли (fauteuils) и тѣ взимаха участие в тѣзи непочтена комедна.

Г. Мартине бѣше материалист: той не вѣрваше ни в Бога, ни в діавола; този день той бѣше наполовина убѣден: повѣрва в діавола. Той усѣти трѣпки и един студен пот изби тѣлото му.

От този день на сегнѣ той прѣкрати прѣподаването си. „Каква нужда да уча человек, който знае повече от мене? си каза той. Сиди-Ахмед не е доктор на физическитѣ и естествени науки, но той ми

даде да почувствам, че западната ни наука не е освѣн дѣтинска наука“.

Източина чудотворец не бѣше чловѣк непризнателен. Една вечер, като разговарѣха приателски в неговото богато жилиште и като пиѣха кафе и пушеха чибук, той се прострѣ отведнѣж върху дивана и остана като чловѣк който е изгубил съзнание. Той бѣше съвършено лишен от движение и се намираше в трапц*). Като го помисли за болѣн, Г. Мартине се почувствува в твърдѣ трудно положение и незнаѣше каква помощ да му даде за да го извади от туй състоіание, което взимаше за една голѣма неразположеност, когато отведнѣж, той видѣ, като се обърна, един друг Сиди-Ахмед, твърдѣ жив, във всичко приличен, по раста, облѣклото, чертитѣ на лицето, на този, който лѣжѣше върху дивана, неподвижен като труп. Само че вмѣсто да лѣжи и той, стоѣше прав на краката си, твърдѣ оживлен, бодър, и усмихвантец се на професора си по физиката, който не можеше да доде опште в себе си от смайване при вида на тѣзи двама Сиди-Ахмедовци. Живия Сиди-Ахмед му протѣгна ръка, коіато бѣше от истинско мѣсо и горѣшта, додѣто ръката на лѣгналиа Сиди-Ахмед бѣше безжизнена и студена. Г. Мартине не можѣше да върва очитѣ си; той се мислѣше за халуциниран и стискаше твърдѣ силно ръката на втория Сиди-Ахмед за да се увѣри че не е жертва на нѣкоіа гледна измама. Същото мѣсо! Невъзможно бѣше повече да се съмнѣва и той държа повече от десет минути тѣзи ръка мѣжду свонтѣ. При това тѣзи ръка захвана да става все по-малко твърда, смекчи се като снѣг, който захвапта да се топи, подир туй стана паровидна, както и цѣлата форма на втория Сиди-Ахмед, който най-послѣ изчезна във въздуха,

*) Прѣходно състоіание, в което духа като че ли се отдѣля от тѣлото и обладава способноститѣ на безплѣтното си състоіание. Друг дух може да обладае временно тѣлото и да се съобщава чрез органиѣ му. Виж забѣлжката на кн. II стр. 31, Заб. Р.

додѣто пък Сиди-Ахмед който лѣжѣше като труп, захвана да се съживи́ава и най-послѣ се съживи съвършенно. Той приличаше на човекъ събуден от дълбок и тѣжък сънъ.

Друга една вечер, магіосника—Сиди-Ахмед бѣше дѣйствително магіосник и сериозен чудотворец, от съштата отхрана като ония, с които Мойсей се бори в присѣствието на Фараона—друга една вечер, казах, Сиди-Ахмед рѣче на своѣа професор по физиката, който не бѣше вече толкова горд от западната си наука и се чувствуваше като ученик: „мислете за нѣкой умрѣл, когото сте обичали и аз ще направѣа да ви се поѣави“. Г. Мартине захвана да мисли за един от приателитѣ си, с когото учил наедно и който, туку-што излѣзал от Политехническото училиште гдѣто бил мѣжду пъритѣ, умрѣл от една ненадѣйна болѣст.

Г. Мартине обичал много и оплакал добръ този приателъ, с когото живѣл в съвършенно съгласие във вкусоветѣ и идентѣ си.

Додѣто привикваше този сладък спомѣн, Сиди—Ахмед се бѣше прострѣл върху дивана си и бѣше паднал в *транц*. Както другата вечер, когато Г. Мартине видѣ втория Сиди—Ахмед, той се намираше в състоѣние на човекъ който умира. Едвам се изминаха 7—8 минути и Сиди—Ахмед приличаше на труп, когато професора по физиката съпикаса прѣд себѣ си един призрак с паровидни и неопрѣдѣлени форми, подир което, в по-малко от 2—3 минути, формитѣ взѣха повече остойчивост и бѣха по-опрѣдѣлено очертани; най-послѣ жизненната фигура на приателѣа му—може да се каже жизненна, тѣй като жизненността сѣкаш приближаваше из неѣа—се исправи прѣд него. Съштѣа той бѣше, когото е оплаквал толкова и толкова любил, този, чийто смърт му причини дълбока скръб. Приателѣа му се усмѣ и му каза: „не ме оплаквай, не скърби за мене, аз съм по-жив отколкото всѣкога. Тѣлото е един гроб и да казва-

ме че человек умира, ште каже да лъжим; человек не умира освѣн когате живѣе в своѣа гроб от мѣсо (тѣлото); денѣа, в когото го напушта, той заживѣава отново. Туй, което наричат живот върху земѣа, е смърт, а туй, което наричат смърт, е живот, истински живот“.

Слѣд като изказа тѣзи послѣдни думи, призрака се прѣобърна на пара и изчезна във въздуха, а Сиди—Ахмед се съвзѣ като нѣкой, който се събужда.

Колкото за Г. Мартине той бѣше ни жив, ни умрѣл, той бѣше като да не е никога живѣл, нѣмаше съзнание от себе си. Потрѣбва му доста време за да се съвземе. „Какво съм? Гдѣ съм?“ се попита той. Най-послѣ той дойде в себе си и този послѣден опит сполучи да го убѣди че источнитѣ хора, по-малко прѣдразсѣдѣчни, по-малко надутѣ от себе си отколкото Европейцитѣ, притежават една наука, за коѣа то тѣзи послѣднитѣ нѣмат ни най-малко понѣтие, ни най-малко съмнѣние; тѣзи наука е магѣа. „Магѣа-та, казваше Г. Мартине, на приѣтелитѣ си, когато се завърна в отечеството си, магѣа само заслужава името наука; туй, което ний наричаме физически и естествени науки, не са освѣн дѣтински науки, достойни за смѣх. Най-малкиа магѣосник от Изток знае повече от всички наши доктори“.

Откриване сателититѣ на Марс от един медиум

(Из Revue Spirite)

Често са питали дали духоветѣ могат да открият нѣкое важно явленѣе, свършенно вън от человекитѣ познания и от възможноститѣ на ѣсновидството. В отговор на това генерал—маѣор А. В. Дрейсон разказва слѣдуѣщото: Когато Уилям Херчел откри, в 1781, планетата Уран, той забѣлѣжи че сателититѣ ѣ се въртѣха наопаки; тѣ се въртѣха от на

ток към запад вмѣсто от запад към изток, както се въртиат сателититѣ на всички други планети.

Лаплас, адмирал Смит и всички астрономи, прѣди 1860, потвърдиават че сателититѣ на Уран се въртиат от изток към запад.

Генерал Дрейсон казва че той сам същото немогал да обіасни тази тайна и да даде нѣкоіа теория за разрѣшението на тѣзи задача.

Една вечер, в 1858, една млада Госпожа медиум, коіато живѣше у него и коіато имаше често спиритически изіавления, каза че виждала прѣд себе си един дух, който се казвал да бил стар астроном.

Генераліа го попита да ли е напрѣдвал в астрономическитѣ си познания, откак е оставил земята. На положителния му отговор, попитаха го, ако може да обіасни зашто сателититѣ на Уран се въртиат от изток към запад.

„Тѣзи сателити, отговори духа, не правіат, както се прѣдполага, един опак въртеж, но напротив и тѣ са като луната и лунитѣ на другитѣ планети: въртиат се от запад към изток. Причината на погрѣшката е в това, че понеже іужния поліус на Уран бѣше обърнат към земята във времето на откритието му, то, както слънцето погледнато в хемисферата прилича да се движи от дѣсно на лѣво и не от лѣво на дѣсно, тѣй и сателититѣ на Уран приличат да се движат от изток на запад, което в същност не е така. Додѣто іужния поліус бѣше обърнат към земята, прѣз един период от 42 години, до тогаз сателититѣ приличаха че се движат от изток към запад и набліудателитѣ по погрѣшка го взѣха за истина“.

Генераліа размисли че слѣд 41 година тѣзи грѣшка не бѣше поправена оште; хората бѣха прѣписали слѣпо набліудениата на прѣдшественицитѣ си без да направіат свои независими набліудения. Слѣд като потвърди, според собственнитѣ си прѣсмѣтавния, точността на казаното от духа, генераліа приготви

в 1859 един рапорт напечатан, когото прѣдаде в института на царската артиллерия в Лондон; в 1862, в едно съчинение, той даде обіяснението на тѣзи астрономическа тайна. Едвам към 1884 астрономитѣ почнаха да приемат, че движението на горѣозначенитѣ сателити се е дължало навѣрно на основното положение на тѣзи планета.

Генераль Дрейсон прибавя, че този съшти дух, чрѣз съштна медиум, в 1859, в отговор на питането му, дали може откри пѣкой астрономически факт непознат до тогаз на хората, отговори че планетата Марс имала два сателита.

Напраздно генералиа трѣсѣше тѣзи двѣ небесни тѣла чрѣз телескопа си; четирма от събратиата му нѣмаха повече успѣх. Прѣз този отрицателен резултат, тѣ се съгласиха да не казват ништо, като се боѣха да не станат смѣшци ако издадѣха туй което им каза духа, без да могат да дадат потвѣрждение. Монин-Сине бѣше посвѣтен в тайната.

Осемнайсет години слѣд като духа астроном бѣше обіавил съштествуванието на двата сателита, астронома Халл във Вашингтон, в 1877, ги намѣри. Като чете чловѣк разказа за това откритие на Халл, наклонен е да вѣрва, че духа е имал до нейдѣ влияние, тѣй като слѣд десетина вечери прѣкарани без никакъв резултат, Вашингтонскна астроном, уморен и отчаіан, шѣше да напустне борбата, когато жена му настоіа живо и сполучи да го задържи оште една вечер на издирване. Туй бѣше на 11 Август; слѣд три часа наблудение стори му се да забѣлѣква една свѣтла точка, което разтупа сърдцето му.

Но току што забѣлѣжи това, един облак се прѣпрѣчи на небето и едвам слѣд пет дни изіясненето на небето му позволи да потвѣрди присѣтствието на един сателит.

На другиа день той намѣри и другиа и забѣлѣжи че дѣйствително това бѣха сателити а не малки планети, както се страхуваше най-първо.

Новината бѣше телеграфирана на всички астрономи по свѣта и въпрѣки първото съмнѣние, всички незакъснѣха да ѝа потвърдіат чрѣз послѣдователни наблѣудения.

Писмо до редакцията.

Прочитането на вапнитѣ книжки ме заставиха да се заинтересувам да опитам *на дѣло* това, което пишете в „Нова-Свѣтлина“. Прѣди двѣ години най-напрѣд, се опитах със магнетизиране на масата, и за голѣмо очудване опита излѣзе доста сполучлив. От тогава насам често почнах да правѣа сеанси и свободно ми се удаде случай да магнетизирам, особено такива субекти, които с пълно довѣрие се подлагат на опит. Най-любопитен случай ми си прѣдстави в град Хасково с един субект, 25 годишен, млад, силен момък (не е истина че само слабитѣ хора били наклонни на магнетизиране) на име Жеко Вѣлев, ковач. Поканен бѣх от родителитѣ му да им направѣа един опит и в опрѣдѣления час намѣрих стаіата в дома им пълна със любопитни. Аз сѣднах до масата, накарах момъка да си тури рѣката върху масата и аз като си турих дѣсената рѣка допрѣвна до неговата в продължение на 5 минути магнетизирах го. Слѣд това го накарах да пѣе, плаче, да се смѣе, да ходи, играе и пр.; той изпълни в точност всичко, каквото му заповѣдах. В това време дойдоха още двама души в стаіата. Прѣди да го събуда, аз му заповѣдах да почне да се събужда и щом се събуди да се рѣкува с новодошлитѣ гости, да се смѣе весело и да грабне веднага шишето с ракиа за да направи вид, че налива въ чашата ракиа и да ми подаде праздна чашата. Слѣд това той се събуди и изпълни в точност всичко. Когато ми подаде праздна чашата, общ смѣх се раздаде в стаіата и той, като се сконфузи, втория път налѣ и подаде пълна чаша-

та. Мъчал съм се да опитам и спиритизма, но толкова удачни опити не съм достигновал, тъй като нѣмаше медиум, нито пък ми е извѣстен начина за извършване на опититѣ. При чукване от неизвѣстна сила прозореца, със страх всички напуцат стаиата и аз сам като оставам, не знам по какъвъ начин да викам духа. По повод на това като Ви моля да обнародвате настоящето ми, в „Нова Свѣтлина“, моля Ви, Г-не редакторе, да ми дадете нѣкои наставления по спиритизма, като бъдете увѣрени, че тази тайнствена необяснена наука ме много интересува и ми прави дълбоко впечатление. Същевременно изказвам съжаление за гдѣто нашата публика, с пренебрежение се отнася към тази от такава капитална важност и полза наука.

Приемете и пр.

Ст.-Загора, 1 Октомври 1893.

П. Ив. Радев.

Редактор на спис. „Китка“.

Забѣлѣжка от редакцията.— „Начин, по който изследователитѣ могат да изпитат съобщитението с духоветѣ“, (статия от Стетън Мосе) е напечатано в сп. „Нова Свѣтлина“ год. II кн. IX и X страница 289, гдѣто Г. П. Ив. Радев ще намѣри нужнитѣ свѣдения. Тука ще укажем на късо най главнитѣ условия, които трѣбва да се спазват, като се устрои медиумически сеанс.

Около една лека маса насѣдват около 3-4 души (повече от осем души и по-малко от 2-3 не е толкова удобно), които е по-добрѣ да бъдат от различни пол и темперамент. Най-добрият поредѣкъ за сѣдане е щото да се паднат размѣсени по пол и темперамент опитвачитѣ т. е. жена до мъж, чернокож до русокож, весел до сериозен. Невѣрието на лицата не бърка на явлениата, но враждебното отнасяне не само към явлениата но и между двама из присѣст-

вуйштитѣ се отрази́ава лошо и ако има такава антипатична личност, по-добрѣ е да се отдалечи. Сеанситѣ несполучват всѣкога отведнѣж. Добрѣ е да се сѣди не повече от час всѣки день по същото време (ако е възможно). Ако в шест до осем сеанси не се удадат никакви опити, то показва че личнитѣ елементи не са удобни, слѣдователно трѣбва нѣкои от лицата да се размѣнят. Лѣкигѣ разговори, прѣбирнитѣ, смѣха, шума са врѣдителни; голѣмото мълчание не е твърдѣ полезно; полезни са един спокоен сериозен разговор, четенето на сериозна книга, музиката, пѣнието и пр. Тъмнината не е необходимо условие, макар при тъмно да се удават по-лесно опититѣ; едно освѣтление, при което да може да се прочита свободно и да се виждат един други, е достатъчно. И́том се чу́ят чукания и се замърда масата, избраниа между присѣтвуйштитѣ да ръководи сеанса почева да задава въпроси спокойно и отчетливо. Най-първо се у́славят с невидимата сила за пачина на разбирането: три удара да означават *да*, един удар—*не*, а пет удара, че се иска *азбука*. Споразумѣнието чрѣз азбука става така: ръководителя чете полека и ясно азбуката и на ко́ято буква се тракне записва, от което се съставят цѣли думи и прѣдложения. По този начин, добрѣ е да се попита невидимата сила, в удобен порядѣк ли сѣдат присѣтвуйштитѣ и, както укаже, така да се размѣстят, което всѣкога излиза сполучливо. Невидимата сила може да укаже и кой е медиума, или способнитѣ за медиуми из между опитвачитѣ, и въобще тѣа е най-добра ръководителъ в подобни опити, на ко́ято съвѣтитѣ трѣбва да се имат прѣд вид. Слѣд туй се попитва, кой е невидимия и ако се наименува и излѣзе познат, то пристѣпиа се с хитро зададени въпроси да се узнае дѣйствително ли е той, т. е. да се удостовери са́моличността му. Съобщенията на духоветѣ трѣбва да се приемат прѣдпазливо, защото между искренитѣ духове има и много, които просто лъжат и ек-

сполоатираат събраието със всевъзможни лъжи и противорѣчия. Ако опитвачитѣ се отнасят с изисканата сериозност и търпение, тѣ може да станат свидѣтели на явлениа от висш порядък, като материализации, гласове, прѣнасяне из въздуха на разни прѣдмети, непосредствено писане и пр., като се укаже мѣжду тѣх нѣкой медиум; но ако тѣ пристѣпят към опити с незавидната цѣл да се пошегуват, то по-добрѣ е да не се залавят, защото, не само че е твърдѣ съмнително да ли ште сполучат, но и, ако сполучат, повече ште поврѣдят на себе си, отколкото да се възползуват, като станат играчка на зломисленни духове.

В нѣкоя идуща книжка ште споменем за условната пуждни при опити от по-висш порядък.

РЪЗЪХ.

Нѣкои възпомянакиа от Д. Д. Лума.—Парижска *«Фигуро»* в един брой ни прѣдава слѣдущето за Д. Д. Лума:*) в една дълга истоѣна от Пиер де Лано, под заглавие: „Спомени из исторѣята: Императрица Евгения; Спиритизма в Туйлеритѣ,*“ съществуват нѣколко загадки за Лума, Английски медиум, който се охарактеризира като шарлатанли, който, макар, казва писателѣа, и да не е още разяснен, е имал влияние върху един император, до чийто свѣѣи Европа се е допитвала, и върху една императрица, с цѣлѣа царски дворец, чѣто умна острота е била пословична. „La revue Spirite“ казва: „За пръв път, когато той (Лум) се появи в Парижкото общество, бѣше на един бал в дома на Контесата Х., жената на Руския посланик акредитиран въ Францѣа слѣд Кримската война. Господжа Х., при всичко че бѣше отдѣлена от мъжа си и живѣеше сама, имаше обичай, да приема гости често пъти, а особено висшитѣ чиновници пѣлиѣха салона ѣ. Прѣди започването на танца, стопанката на къщата, коѣто бѣше прѣпорѣчила Лума на гоститѣ си, помоли го да направи нѣлакви опити. Той не бѣше толкова срамежлив да се не възползува от поканата, и тутакси захванаха да се виждат картинитѣ и покѣщенината да се движат наоколо; гвоздетѣ им да се мѣстиат от дѣсно на лѣво, покѣщенината да мѣлава от едно мѣсто на друго и то много бѣже и с голѣм

* За Д. Д. Лума читателитѣ на Нова Свѣтлина са имали случая да четат в статиѣта ни, под заглавие: „Забѣлѣжитѣ на Уилям Крукса по сеанситѣ на Д. Д. Лума.“

шум. Аз като истински историк прѣдавам тѣзи и послѣдиущитѣ факти, т. е. като копирам дума по дума, почти, един мемоар, който ми се е повѣрил и който съставлява част от бѣлѣжкитѣ, от които съм се ползувал, откогато имах честта да публикувам тѣзи възпоминания във „Фигаро“.

„Един день в двореца на *Fontainebleu* — бѣше педѣля — Императрицата прѣдложи на дамитѣ, които ја придружаваха, да отидат с нея на кіошка, който е около езерото. Желанието бѣше изпълнено и всѣка една, както всѣкоги, сѣдна на мѣстото си около масата. Между почетниѣ дами него день, присѣтствуваха великата Диукинія Стефани Баденска, ледія на Императора, също и дъщерія ѝ — Принцесса Мариа, Хамелтонската диукинія.

Масата, назначена за разговора, за една минута бѣше пѣма. Един шум откъм прозорцитѣ на кіошка, който приличаше на шума произведен от падането на град съ голѣма сила, се зададе. Найсетниѣ Духа рѣши да развали тишината и, по заповѣд от Іума, уплашениѣ жени като станаха внимателни, слѣдиущия разговор се почна: „какво правите тука? Днес е недѣля. Тук не ви е мѣстото. Вий трѣбва да сте в черкова“.

Императрицата, коіато бѣше твърдѣ суевѣрна, стана, и, като повлече слѣд себе си своиѣ приателки, отиде с тѣх да се моли. „Този факт,“ казва мемоара, „много лесно се обіяснява. Трѣбва да се прѣдположи, че Іум извѣстен просто от пѣкоія от свитата на императрицата за нейниѣ религиозни чувства, поискал щото това днес да се извършело пѣкакви добръ. След обѣд, същия день, тѣ се качиха на един вагон и заминаха за Париж. Щом трѣна захвана да се движи друга магическа сцена послѣдва. Іум, който никогі не оставише страната на Императрицата, и който на всѣкъдѣ държеше най-видното мѣсто от всичкиѣ, с които тѣа ходѣше, стоѣше на сѣдката на салата във вагона и тутакси столоветѣ, възглавнициѣ и маситѣ захванаха непрѣстанно да се движат като се удрѣха и в хората и другитѣ прѣдмети. Императорското дѣте, което бѣше тогива много малко, уплаши се от тази гуріултна и, за да се запази от пѣкакъв удар, а същеврѣменно и да го успокоят, една от дамитѣ го взима в ръцѣтѣ си да го милва, като го държеше така, до като се свърши пѣтуването.

„Тѣзи факти, които взимам от мемоара, за който говорих, ще се видят за невъзможни на много от читателитѣ. Обаче този, който ги съобщава и от когото аз ги копирам дума по дума, бѣше един от най-значителниѣ хора в империята, и думитѣ му, както и писаното му не допушат никакво съмнѣние. Той не бѣше нѣкой простак, и умразата, коіато той имаше към Іума, доказва, че той не е вѣрвал в неговото тѣй наречено фокусничество. Іум, казваше той, іако е, че вършил чудесни пѣща, но в това пѣма нищо

сврхестественно. Той трѣбва да е един човекъ, много изкуственъ в бързопиането и трѣбва да притежава такива игри, които не могат да се узнаятъ. Вѣрвамъ, че съ тѣзи думи той иска да си обясни, че той е авантюристъ — магіосникъ, който е ималъ такова голѣмо влѣцане въ Тіуїлерійска дворецъ“.

(Прѣвод отъ Англійски X. У. З.).

В редакцията ни се получиха:

Български прегледъ, мѣсечно списание за наука, литература и общественъ живот. Год. I. Кн. I, II, София.

Юридически Прегледъ, полумѣсечно списание. Год. I кн. XVI, XVII, Пловдивъ.

Разумъ, литературно-научно-общественно мѣсечно списание. Год. I кн. I, II, III, София.

Учитель, мѣсечно педагогическо-общественно списание за учители и възпитатели. Год. I кн. II, Пловдивъ.

Селски вѣстникъ, седмично издание. Год. I бр. 4, 5, 6, 7, 8. с. Мусина (Търновска околия).

По възпитанието на дѣцата, отъ Д-ръ М. Костовъ, Видинъ.

Резултати отъ прѣбръзяване на населението въ княжество България на 1-й Януарій 1893 г. Книги V, VIII, X, XII, XV, отъ статистическото бюро, София*).

КОРРЕСПОНДЕНЦИЯ.

Приети лева отъ: **Видин** Г. Т. Иванов (горски инспектор), 5.80. — **Казанлък** Г. Хр. Тончев, 15. — **Ловеч** Читалище „Наука“, 5 (Това да ви служи вмѣсто оправдателен документ.) — **Monastir** (Turquie) Г. Д. П. Апостолов, 6. — **Пирдоп** Г. Сп. П. Иванов, 5. — **Руссе** Г. Мил. Хр. Кожухаров (учен), 9. — **Сливен** Г. Георги Стефанов, 9. — **Трън** Г. Ив. Задгорски (Окол. Началник), 5. —

Редакцията.

*) Остатѣкъ отъ полученитѣ списания, които не са напечатани тука, по имане мѣсто, ще се напечататъ въ нѣкуитѣ книжки.

Към Г. Г. Абонатитѣ ни

Забѣлѣжка първа.—В отговор на тѣзи от Г. Г. Абонатитѣ ни, които пастоіателно ни молат да промѣниме правописанието си, което им се вижда нѣкак странно и мъчно за четене, іавіаваме, че нашата цѣл като не е да пропагандираме правописаниа, ни най-малко не пастоіаваме върху това си правописание и сме наклонни да приемем онова, което иска болшинството. Ако приехме пастоіащето, то е, че ни се видѣ по-лесно, и за нас и за читателитѣ, като вървахме че болшинството ще одобри правописната реформа на комисната при Министерството на просвѣщеніето. Понеже върроса за правописанието е турен на разискване и поспеже сме захванали вече III година по едно, та е неудобно *веднага* да го замѣстїаме с друго, в една и съща годишнина, то умоліаваме Г. Г. Абонатитѣ си да имат търпение до изтичането на годината, като им се обѣщаваме, че за IV година ще приемем това правописание, което болшинството се намѣри наклонно да приеме.

Забѣлѣжка втора.—Умоліаваме всички Г. Г. Абонати, които са си платили, а не са си прочели печатано името си като плативни в нѣкоіа от излѣзлитѣ книжки до сега (вклічително с тѣзи разбира се), да побързат да ни іавят: кому са платили, кога и имат ли разписка? за да можем да направим внимателна справка и да избѣгнем всекакви недоразумѣния.

Забѣлѣжка третя.—Книжки IX и X за Декември и Іануари, ще излѣзат, както всека година, наедно.

Редакциата